

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в АМГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, факултет „Музикален фолклор и хореография“, катедра „Музикален фолклор“; обявен в ДВ бр. 40/17 май 2019 г.

по професионалното направление „Музикално и танцово изкуство“ – шифър 8.3, научна специалност „Народно пеене и методика на преподаването му“

с кандидат: **гл. ас. д-р Данка Йорданова Цветкова;**

от доц. д.н. **Венцислав Димов Димов**, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Институт за изследване на изкуствата, БАН.

Кандидатът е представил всички необходими и изисквани според ЗРАСРБ и Правилниците документи и материали, които в представената за рецензиране документация са приложени като: Папка 1 (творческа автобиография, дипломи за завършено висше образование и за придобиване на научна и образователна степен „доктор“, свидетелства – медицинско и за съдимост, удостоверения за стаж по специалността и за преподавателска дейност); Папка 2 (таблица за изпълнение на минималните национални изисквания за академичната длъжност „доцент“, доказателствени материали по таблицата, по т. А, В и Г – диплом за научна степен „доктор“, монографичен труд с резюме на съдържанието, списък на публикациите и отпечатани студии и статии, творчески постижения – концертна дейност в България и чужбина); Папка 3 (доказателствен материал по показател „Д“ от таблицата – справка за цитирания и рецензии); Папка 4 (доказателствен материал по показател „Е“ от таблицата – справки за образователна и художественотворческа дейност, учебни помагала, отличия); Папка 5 (справка за хабилитационните материали, за приносите на дисертационния труд, книжни тела на издадени музикални албуми с нейно участие). Материалите съдържат коректна и изчерпателна информация за научноизследователската, преподавателската и художественотворческата дейност на кандидата и са база за оценката ми като рецензент.

I. Научноизследователска дейност

Кандидатът гл. ас. д-р Данка Цветкова е предоставил за рецензиране трудове и цитирания, които характеризират научноизследователската му дейност според групата

показатели от таблицата А, В и Г и могат да се обособят в следните групи: 1). Дисертационен труд (група А); 2). Хабилизационен труд (група В); 3). Публикувани книги, студии, статии, които са научни и научно-приложни публикации (група Г); 4). Цитирания и рецензии (група Д).

1). Дисертационен труд (група А). Цветкова представя дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – „Пазарджишкия фолклорно-певчески стил и локалните му прояви в някои селища от региона”, като изпълнява изискването за брой точки по ППЗРС – 50 точки.

2). Хабилизационен труд (група В). Кандидатът представя монографичен труд – книгата „Мъжкото фолклорно изпълнителство в Сливенско – познато и непознато” (Пловдив, АМГИИ, 2019). Книгата е в обем от 130 страници, съдържанието е структурирано в увод, три глави и заключение. Глава I представя Сливенския регион като част от Тракийската фолклорна област. В Глава II се разкриват регионалните специфики на музикалния фолклор в Сливенско: жанрови особености, стил и маниер на изпълнение. Глава III е основна в книгата, тъй като представя най-известните тракийски певци от Сливенско, които според Данка Цветкова са три поколения: Господин Колев, Йовчо Караиванов и Иван Кремов са представители на първото; Петко Стамов, Андон Даскалов и Митьо Вълков – на второто; а Добромир Йорданов и Диан Митев – на третото. Книгата съдържа 28 фотоилюстрации, 31 нотни примера, приложение от 5 интервюта с народни певци, 2 рецензии от професорите Любен Досев и Костадин Бураджиев. Цитираните литературни източници са 19. Качествата на рецензираната книга се съдържат в подходящо избрания изследователски обект, в съдържащите се анализи, в предложените обобщения, които имат практико-приложни стойности в изследването на един регионален стил на мъжкото фолклорно певческо изпълнителството; и методически – в процесите на обучение и изпълнителско майсторство. Трудът е приносен в няколко от показателите, посочени в ЗРАСРБ, Чл. 27, ал. (4), т. 2: като научна и научно-приложна разработка; като приложение в практиката на резултати от научни изследвания. С приложния труд се доказва изпълнението на изисквания брой точки по ППЗРС, показатели група В – 100.

3). Публикувани книги, студии, статии (група Г). Основен труд в останалите научни публикации, предложен за рецензиране по графа Г. 7., е „Фолклорното изкуство на

Пазарджишко” (Пловдив, АМТИИ, 2018). Книгата е публикация на защитения дисертационния труд на Цветкова „Пазарджишкия фолклорно-певчески стил и локалните му прояви в някои селища от региона”. Жанрът му, според стила и обема, може да се определи като „теоретико-практическо изследване”, студия с научно-приложен характер. Книгата е в обем от 73 страници, структурирана в 7 части, като основното съдържание е обособено в следните теми: „Историко-географски данни за Пазарджишкия регион”, „Стилова характеристика на фолклорното пеене в Пазарджишкия регион”, „Изпълнителски маниери в Пазарджишкия фолклорно-певчески стил”, „Традиционното женско певческо изпълнителско майсторство в Пазарджишко”, „Мъжкото фолклорно пеене”, „Тресенето и неговите разновидности във фолклорно-певческата практика”. Научният характер на книгата се индикира както от темата, подходите и теоретико-терминологичната основа на труда, така и от използваната научна литература – над 94 заглавия на ключови български изследователи, като фолклористите и етномузиколозите Стоян Джуджев, Елена Стоин, Иван Качулев, Николай Кауфман, Светлана Захариева, Димитрина Кауфман, Лозанка Пейчева, Мария Самоковлиева и др.; музикалните педагози Анка Кушлева и Йордан Дафов; историци и диалектолози, като Иван Дуйчев, Стойко Стойков, Максим Младенов и др. Освен разгледаната книга, папката с научни публикации съдържа и студията „Локалната проява на Пазарджишкия фолклорно-изпълнителски стил в селата Беловица, Любен и Драгомир“ с обем от 94 страници, която също е свързана с темата на дисертацията ѝ (Пловдив, АМТИИ, б.д.).

Приложените материали в тази графа сумират сбор от 105 точки, но те не са окончателен сбор от приносите в таблица Г, тъй като кандидатът има в същата таблица приноси от творчески изяви (те ще бъдат разгледани по-долу).

4).Цитирания. В графите на таблицата от група Д, т. 17 и 19, Цветкова прилага доказателства за 3 цитирания и 3 рецензии с общ сбор от точките по този показател 60.

II. Учебна (педагогическа и учебно-методическа) дейност

Кандидатът гл. ас. д-р Данка Цветкова е предоставил за рецензиране документи (творческа автобиография, песенни сборници, приноси и др.), които очертават богата и разнопосочна учебна (педагогическа и учебно-методическа) дейност, която може да се

обособи в няколко посоки: 1). Публикации на учебни и методически материали; 2). Педагогическа и преподавателска практика в областта на изкуствата. В рецензията те ще бъдат разгледани според графите на таблицата с доказателствена информация (Група Е, т. 27 и т. 28).

1). Публикации на учебни и методически материали. Като публикувани академични учебни пособия кандидатът има приложени 4 сборника със солови народни песни в съпровод на пиано: „Песен синор няма“ (Пловдив, АМТИИ, 2006); „Народни песни от Пазарджишко“ (Пловдив, АМТИИ, 2006); „Народни песни от Шоплука“ (Пловдив, АМТИИ, 2016) с 18 народни песни от репретоара на Павел Сираков, Славка Секутова, Олга Борисова, Павлина Горчева и др.; и „Дено са солзи капнали, тамо са песни никнали“ (Пловдив, АМТИИ, 2017) с 18 народни песни от Пиринския край, Шоплука, Родопите, Тракия, Странджа, Граовско и Пазарджишко. В последните два сборника Данка Цветкова като съставител работи в сътрудничество с проф. д-р Костадин Бураджиев – редактор, и Николай Гурбанов – автор на клавирните съпроводи и компютърен нотопис. Тези сборници са показателни и за учебно-педагогическата и методическата работа на кандидата, тъй като се прилагат в обучението по народно пеене.

2). Педагогическа и преподавателска практика в областта на изкуствата. Данка Цветкова прилага сведения за 5 майсторски класа по народно пеене в България и за 8 уъркшопа с чужденци, изпълняващи български фолклор от Дания и Швеция. Проведените майсторски класове по народно пеене са в НУИ „Проф. Веселин Стоянов“, Русе (2011-2018) за което са приложени програми, удостоверения и благодарствено писмо. Като вокален педагог води няколко майсторски класа в чужбина и България с чужденци – хорове, ученици и студенти: с хор „Седянка“ в Орхус, Белгия (2008-2018); с хор „Перуника“ в Стокхолм, Швеция (2015, 2017, 2018); с хор „Седянка“ в Гьотеборг, Швеция (2011-2012) и с ученици в музикалния колеж в Умео, Швеция (2012).

3). Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации и от организации в чужбина (графа Е, т. 29 и 30) кандидатът прилага данни за 4 отличия (медали, звания) в България, Австрия и Сърбия; 9 грамоти и 4 дипломи за лауреатски звания; престижните награди на форуми в чужбина са 3. Общата сума на точките по тези показатели е 230.

Посочените активности сумират резултат от 570 точки, което надвишава изискваните брой точки по ППЗРС, показатели група Е (100 т.).

III. Художественотворческа дейност в областта на изкуствата

Анализът на приложените хабилитационни материали и личните ми наблюдения сочат, че художественотворческата дейност на кандидата гл. ас. д-р Данка Цветкова е водеща в нейните многостранни творчески активности като певец, вокален педагог и помощник-диригент на Академичен народен хор при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив. Тук ще бъдат разгледани активностите на кандидата в следните направления, следващи групите показатели на таблицата по ППЗРС, показатели група Г, т. 12, 13, 14.

1).Реализиран авторски продукт в областта на изкуствата. Кандидатът представя музикална постановка „Седенкарски лакърдии“, реализирана със студенти от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ през 2016 г. (Г., т. 12 – 30 т.)

2).Водеща или самостоятелна творческа изява. Цветкова представя 3 концертни солови изяви (Г., т. 13 – 105 т.)

3).Поддържащи творчески изяви като участник в колективен продукт. Кандидатът засвидетелства завидна активност през периода 2014 – 2019 г. в България и чужбина. Участвал е в 35 концерта и звукозаписа в България и 13 в Дания, Швеция, Франция, Белгия. (Г., т. 14 – 480 т.)

Анализът на документираната в таблицата художественотворческата дейност на Данка Цветкова сочи, че тя има активно, значимо и получило високо признание участие в артистични сценични и медийни изяви. Част от творческите изяви на кандидата са на международни сцени и форуми. Като вокален педагог, певец, хорист и помощник-диригент, Цветкова има значим принос в представянето на Академията, нейните Академичен хор и студенти в България и по света. Общата сума от показателите на творческите изяви по група Г, т. 12, 13, 14, е 615 т. Напомням, че от публикации Цветкова има в графа Г на таблицата 105 точки. Изискваните според таблицата по ППЗРС точки в графа Г са 150, т.е. кандидатът многократно надвишава минимума по показател Г за научни публикации и творчески изяви в областта на изкуствата.

Обобщение и заключение

Научните, научно-приложните, учебно-методическите и художественотворческите приноси в работата на гл. ас. д-р Данка Цветкова се открояват в няколко посоки. Безспорни и категорични са постиженията на кандидата като творец, практик, преподавател и методист, който има значителен педагогически опит като университетски преподавател и който с учебните си помагала и сборници е въвеждал този опит в обръщение сред студенти и колеги. Научната, научно-приложната и обучителната дейност на Цветкова показват утвърждаване на собствено изследователско поле, в което са овладяни знания и умения, натрупан е собствен теренен опит. Може би най-красноречиви, заради откритоостта им в публичното пространство, са художественотворческите изяви на кандидата като интерпретатор на вокалната фолклорна традиция и на хоровото изпълнителско майсторство. Данка Цветкова заслужава висока оценка за своята цялостна професионална дейност и притежава качества да придобие академичната длъжност „доцент”. Красноречиво доказателство за това са изпълнените наукометрични изисквания според таблицата по ППЗРАСРБ за Професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство. Минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата дейност на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научна област 8. Изкуства, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, са изпълнени по всички показатели, като в повечето надхвърлят изисваните числа неколккратно. Отбелязвам, че документите на кандидата съдържаха само Таблица 2 (Брой точки по показатели), но липсващата Таблица 1 (Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности) мотивира проверка на предоставените материали и посъсредоточено внимание, което за сметка на загубеното време осигури по-аргументативен прочит на заявените от кандидата постижения. Припомням, че открояването на числата за творчески дейности на кандидата е в духа на Закона и Правилниците и следва Чл. 15, ал. (4) на ЗРАСРБ („Във висшите училища и факултети по изкуства и спорт за заемането на академични длъжности може да се кандидатства със специфични за съответната област художественотворчески и спортни постижения”) и Чл. 27, ал. (5) на ЗРАСРБ („При научните специалности в областта на изкуствата вместо научноизследователската дейност може да се оценява художественотворческата дейност”). Посочените аргументи ми дават

основания да дам висока и положителна оценка на д-р Данка Цветкова като кандидат в конкурса и да предложа на научното жури избора ѝ за заемане на академичната длъжност „доцент“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ по професионалното направление „Музикално и танцово изкуство“, специалност „Народно пеене и методика на преподаването му“.

11 септември 2019 г.

София

Рецензент:

(Доц. д.н. Венцислав Димов)